

„ЕКСПЛИКА – ГЛОБАЛ МЕТРИКС“ ДЗЗД

ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ

План за развитие за периода 2020-2025 г.

В изпълнение на открита процедура с предмет „Разработване на продуктови анализи и планове за развитие на културния и на здравния туризъм за периода 2020-2025“, съгласно договор № Т-РД-29-86/16.04.2019 г.

9 септември 2019 г., трета версия

ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегическите политики и планове в съвременния туризъм изискват висока степен на специализация на туристическите продукти. От тази гледна точка изработването на стратегически планове за специализирани видове туризъм са ключови фактори за постигането на по-добри резултати в планирането и развитието на дестинацията.

Предложеният вариант на План за развитие на здравния туризъм 2020-2025 г. се основава на:

- Резултатите от задълбочен анализ и идентифицираните проблеми, нужди и предизвикателства;
- Извеждането на добри примери и области за подобрене в предлагането на услуги в областта на здравния туризъм в България и в чужбина;
- Резултатите от проучването на вижданията на заинтересованите страни за потенциала и възможностите за развитие на здравния туризъм, приоритетните специализирани продукти и пазари, основните проблеми и потребности, стратегическите приоритети, цели и необходими конкретни действия за подкрепа и регулиране на развитието на здравния туризъм.

Планът за развитие на здравния туризъм отразява насоките за развитие, заложи в стратегическите планови документи на ЕС и България, както следва:

- Цели и дейности в съответствие с основните приоритети на ЕС за устойчиво развитие на европейския туризъм и подобряване на здравния статус на гражданите на ЕС.
- Основните приоритети, залегнали в нормативната рамка на ЕС за мобилност на пациенти и използване на природните ресурси по устойчив начин;
- Целите на българските институции за подобряване на здравния статус на българските граждани
- Изводите и препоръките, направени в актуализираната НСУРПБ 2014-2030 г. и плана за действие към нея;

В настоящия план **понятието „здравен туризъм“** следва да се разбира като „Всяко пътуване на хора, извън тяхното постоянно местоживееене, с цел подобряване, възстановяване или лечение на здравето и физическото състояние на индивида чрез спа, балнео, терапевтични или медицински услуги“.

Планът обхваща следните **подвидове здравен туризъм**:

- **Балнео туризъм**, разбиран като: туризъм, свързан с ефективно лечение и рехабилитация под медицински контрол, чрез минерална вода, лечебна кал и други;

- **Спа и уелнес туризъм**, разбиран като: туризъм, свързан с процедури за отпускане и комфорт за тялото и душата, основани на различни природни ресурси и продукти (минерална вода, етерични масла, лечебна кал, вино, шоколад и други);
- **Таласотерапевтичен туризъм**, разбиран като: туризъм, в близост до морския бряг, свързан с програми и ритуали, включващи използването на морска вода и/или естествени производни продукти, и/или лиманна кал, чрез класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения;
- **Медицински туризъм**, разбиран като: туризъм, чиято основна цел е подобрене или възстановяване на здравето чрез медицинска интервенция¹.

В Плана са заложили цели и дейности, чиято реализация се основава на възможностите за финансиране на проекти по оперативни програми на ЕС, по които Министерството на туризма е бенефициент.

В плана се търси баланс между икономическите, екологичните и социалните аспекти на развитието на здравния туризъм.

Планът за развитие на здравния туризъм в периода 2020-2025 г. си поставя следните количествени цели:

¹ Използвани са дефинициите в Концепцията за туристическо райониране, 2015 г., с.30, и <http://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/uploads/raionirane/koncepcia.pdf>; и https://www.spa-consult.eu/Bg/Видове_Спа/

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗДРАВНИЯ ТУРИЗЪМ

В резултат от изпълнението на Плана за развитие, през 2025 г. отличителните характеристики на България като туристическа дестинация ще бъдат:

- Туристическа дестинация със силно развит сектор на здравния туризъм и балансирано развитие на всички разновидности – медицински, балнеотуризъм, спа и уелнес туризъм и таласотерапевтичен туризъм – които привличат платежоспособни туристи, генерират заетост за квалифицирани здравни специалисти, носят значителни приходи за БВП и водят до значително подобряване на здравния статус на българските граждани. До 2025 г. страната трябва да е сред разпознаваемите дестинации за здравен туризъм в ЦИЕ и ЕС.
- Предпочитана дестинация за здравен туризъм през четирите сезона, която има устойчиво развитие и използва оптимално значителна част от природните, материалните и човешките ресурси на страната.

ПРИОРИТЕТИ

ПРИОРИТЕТ 1. РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ КАТО ПОПУЛЯРНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ НА БАЛКАНИТЕ И В ЦИЕ

България се намира в два от районите на Европа, в които здравният туризъм се развива изключително динамично и с акцент върху основното конкурентно предимство в сектора – предлагане на висококачествени услуги на конкурентно ниски цени. Ето защо основен акцент в планирането и реализацията на програми и мерки трябва да бъде повишаването на популярността “измежду” множество предложения, които се намират в географски близки дестинации. Същевременно, България следва да се възползва от развитието на здравния туризъм чрез привличането на чуждестранни туристи, като стимулира и вътрешното търсене на такива туристически продукти.

ПРИОРИТЕТ 2. МАКСИМАЛНО ЕФЕКТИВНО И УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ, ИКОНОМИЧЕСКИТЕ РЕСУРСИ И ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗДРАВНИЯ ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

Здравният туризъм е сред най-бързо развиващите се туристически сектори в света. Наличието на благоприятни природни дадености и добре развита туристическа инфраструктура и суперструктура дават възможност за постигане на устойчиво развитие на сектора. Наличието на добри медицински и здравни специалисти е допълнителен позитивен фактор за формирането на добре структуриран и интегриран туристически продукт.

ПРИОРИТЕТ 3. ИЗГРАЖДАНЕ НА СИСТЕМА ЗА ЕФЕКТИВНО ПАРТНЬОРСТВО МЕЖДУ ОТГОВОРНИТЕ ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИТЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНО И УСТОЙЧИВО РАБОТЕЩ ЗДРАВЕН ТУРИСТИЧЕСКИ СЕКТОР

За създаването на ефективно и качествено функциониращ сектор за здравен туризъм е абсолютно необходимо всички заинтересовани страни да постигнат партньорство помежду си, тъй като спорадичните и изолирани политики, мерки и действия водят до ниска реализация на потенциала за развитие. Основни усилия следва да се положат в установяването на резултатен междуинституционален диалог и върху формирането на консенсус между дублиращи и излишно конкуриращи се помежду си съсловни и браншови организации.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Стратегическа цел 1. Създаване на благоприятна обществено-икономическа среда за развитието на здравен туризъм в България

Здравният туризъм в България следва да се развива като интегрирана система, в която държавните институции и другите заинтересованите страни формулират своите стратегии и политики по начин, който води до създаване на атрактивни условия за лечение или почивка за туристическите потребители и осигурява на предприятията и заетите в сектора сигурна и устойчива перспектива.

Подцел 1.1. Усъвършенстване на нормативната рамка и политиките за подобряване на средата за развитие на здравния сектор

Адекватната нормативна уредба в сферата на здравния туризъм следва ясно да формулира правомощията, правата и задълженията на институциите и другите заинтересовани страни така, че да не блокира инициативата за развитие и реализацията на планове и проекти, които действено увеличават туристопотока. Също така, необходимо е да очертае връзката между усилията на за подобряване на здравния статус на населението в България и “споделянето” на богатите ресурси и природни дадености с хора от други държави, които развиват афинитет и туристическа лоялност към страната. В частност, използването на законодателството на ЕС, третиращо мобилността на пациентите е благоприятна нормативна рамка, в която България може да се възползва от стабилен интерес към реализация на лечения и профилактика в страната.

Мярка 1.1.1. Развитие на институционалния капацитет

Анализът показва, че действащата нормативна рамка формално създава възможности за развитие на всички форми на медицински туризъм, но не създава условия, чрез които да бъде постигнато синергийно действие между институции и частни субекти за систематична организация. Липсва обвързаност и синхрон в правомощията на министъра на туризма, министъра на здравеопазването, НЗОК и НОИ, което не позволява адекватно развитие на ресурсите за здравен туризъм.

Дейност 1.1.1.1. Създаване на специализирана администрация за развитие на здравния туризъм

Развитието на здравния туризъм засяга много и различни по своите компетенции и интереси заинтересовани страни, които трябва да осъществят работата по усъвършенстването на нормативната уредба. Междуйнституционалната група трябва да включва като минимум експерти-юристи от МТ, МЗ, НЗОК, НОИ, НСОР, ОУТР, основни съсловни и браншови организации.

Дейност 1.1.1.2. Насърчаване на участието на съсловни, браншови и неправителствени организации в прилагането на стратегиите и политиките за управление на здравния туризъм

Съсловните и браншови организации и НПО към момента работят по свои планове за развитие, в които липсват механизми за координация и синергийно действие при реализацията. Включването им в дискусиите за нормативна оптимизация ще стимулира тяхното желание за продуктивно партньорство с държавата.

Дейност 1.1.1.3. Изработване на регионални планове за развитие на здравния туризъм, управлявани и прилагани от ОУТР

Създаването на планове за развитие на равнище туристически район ще конкретизира приоритетите и ще “осветли” възможностите, които остават неидентифицирани при общия преглед в националните планове и програми. Същевременно, интересът на общините да развият здравен туризъм е по-ясно идентифициран и конкурентно мотивиран.

Мярка 1.1.2. Подобряване на качеството на услугите, свързани със здравния туризъм

Човешкото здраве и благосъстояние е област, в която прилагането на стриктни стандарти и качествено провеждане на лечения и профилактика следва да е неотменимо и безкомпромисно. Специализираната администрация за развитие на здравния туризъм следва да има за основна задача създаването на система за управление и постоянно подобряване на качеството на услугите в сектора на здравния туризъм. Това може да се постигне чрез:

Дейност 1.1.2.1. Засилване на контрола върху лицензирането на обектите

Дейност 1.1.2.2. Изработване на единни и приети стандарти за информацията, свързана с естеството на услугите в спа и уелнес туризма

Дейност 1.1.2.3. Създаване на национална информационна база за дейностите, обектите и специалистите в областта на здравния туризъм

Дейност 1.1.2.4. Реформиране на СБР-ЕАД

Дейност 1.1.2.5. Създаване на система за реимбурсиране на разходи за балнеолечение по клинични пътеки на НЗОК

Мярка 1.1.3. Подобряване на ефективността на управлението на ресурсите

Нормативната уредба в България е така устроена, че концентрира значителна роля на държавата в целия процес на стопанисване и управление на ресурсите, свързани със здравния туризъм. Нейната промяна в насока за делегиране на част от правомощията към общините би допринесло за по-ефективното и мотивирано управление на ресурсите. Също така, създаването на по-лесни режими за лицензиране (но по-строг контрол) за реализация на дейностите от частни субекти би повишило ефективността в здравния туризъм.

Дейност 1.1.3.1. Изграждане на нова и възстановяване на съществуващата инфраструктура за пренос на минерална вода в локациите, където това е необходимо

Дейност 1.1.3.2. Прилагане на административни и финансови стимули за общините да използват пълния капацитет на минералните извори на тяхната територия

Дейност 1.1.3.3. Програма за приоритетно кредитиране при възстановяване на съществуващи локации за балнеотуризм и спа туризъм (Европейски фондове, Българска банка за развитие)

Дейност 1.1.3.4. Програма за задържане на медицинските специалисти и здравните професионалисти (съществуващи или пред присъединяване се към пазара на труда) в България

Дейност 1.1.3.5. Програма за привличане на студенти от трети страни (извън ЕС) и стимули за задържането им на работа в България

Мярка 1.1.4. Подобряване на достъпността на дестинацията

Естеството на здравния туризъм предполага туристите и техните обслужващи организации да срещат колкото се може по-малко пречки за физически и юридически достъп до “крайната точка” на тяхното пътуване. Това засяга основно приоритетното подобряване на транспортната инфраструктура, но и намаляването на бюрократични процедури при оформяне на необходимите за престоя документи.

Дейност 1.1.4.1. Създаване на специализирана “удължена виза за лечение” – за пациенти и придружаващи лица от трети страни

Дейност 1.1.4.2. Развитие на въздушните транспортни връзки с компании от основните емитивни пазари

Дейност 1.1.4.3. Реализация на съвместни проекти с БДЖ за модернизиране и популяризиране на пътуванията с влак до локации за балнео, спа и уелнес туризъм

Дейност 1.1.4.4. Насърчаване на груповите пътувания в здравния туризъм

Дейност 1.1.4.5. Приоритетно подобряване на вътрешната инфраструктура до по-трудно достъпните курортни места

Мярка 1.1.5. Развитие на човешките ресурси

България следва да приоритизира създаването, усъвършенстването и задържането на работа в страната на медицинските и здравни специалисти, като развитието на здравния туризъм може да бъде един от начините за това. Дефицитът на кадри в определени направления може да бъде преодолян чрез комбинация от законови и пазарни стимули.

Дейност 1.1.5.1. Програма за задържане на медицинските специалисти и здравните професионалисти (съществуващи или пред присъединяване се към пазара на труда) в България

Дейност 1.1.5.2. Кампания за привличане на чуждестранни студенти от трети страни (извън ЕС) за обучение и професионална реализация в направление 7. Здравеопазване и спорт в България

Дейност 1.1.5.3. Създаване на специализирани курсове по “Управление на здравен туризъм” – медицински университети

Дейност 1.1.5.4. Насърчаване на изследванията, публикациите и участията в научни форуми, свързани с комплексната и специфичната проблематика на здравния туризъм

Мярка 1.1.6. Насърчаване на инвестициите в здравния туризъм и осигуряване на достъп до финансиране

Предвид факта, че всички форми на здравен туризъм изискват значителни финансови инвестиции, следва да се предвидят лостове в законодателството, чрез които държавата да стимулира (пряко и косвено) тяхната реализация.

Дейност 1.1.6.1. Въвеждане на система за специализирани туристически ваучери с показания за балнеолечение и таласотерапия

Дейност 1.1.6.2. Въвеждане на облекчени концесионни и разрешителни режими за ползване на минерални води и други ресурси при гарантирано изграждане на балнеосъоръжения

Дейност 1.1.6.3. Финансови и други стимули за концесионери и туроператори, които осигуряват и публичен достъп до съоръженията

Мярка 1.1.7. Насърчаване на иновациите в здравния туризъм

Широкото разпространение на дигитални технологии (онлайн, изкуствен интелект, big data и т.н.), едновременно в сферата на опазването на човешкото здраве и на туризма е радикално трансформиращ фактор. Затова в нормативната уредба следва да се предвидят механизми за по-бързо и задълбочено прилагане на тези технологии. В същото време опазването на личните данни и чувствителна информация за здравето на туристите също е част от формулирането на политиките в тази сфера и следва да бъдат предвидени строги механизми за контрол и превенция на изтичане.

Дейност 1.1.7.1. Разработване на онлайн портал за здравен туризъм

Дейност 1.1.7.2. Създаване и въвеждане на информационна система за връзки между основните заинтересовани страни за обмен на данни и туристи

Дейност 1.1.7.3. Ежегодни проучвания на туристопотока и big data анализ на търсенето на здравни туристически услуги

Мярка 1.1.8. Подобряване на информационното осигуряване на дестинацията

Здравният туризъм е специфична област, в която информацията има много различен характер от преобладаващо “рекламно-промоционалния” в другите туристически сектори. Необходима е и рамка за контрол върху разпространението на заблуждаваща и застрашаваща здравето на туристите информация.

Дейност 1.1.8.1. Засилване на влиянието на социалните мрежи

Дейност 1.1.8.2. Насърчаване на публикуването на атрактивно съдържание

Дейност 1.1.8.3. Изработване на механизми за контрол върху съдържанието и предотвратяване на разпространението на невярна или застрашаваща здравето на туристите информация

Подцел 1.2. Създаване на система за взаимодействие между институциите, съсловните и браншовите организации и местните власти за развитие на здравния туризъм

За успешното и ефективно развитие на здравния туризъм като национален приоритет е необходимо да се изгради систематичен подход с ясно определени роли, права и отговорности между страните. Един от възможните подходи е да се приложи познания от бизнеса подход “верига за доставки”, в която всички участници имат точно определени роли при извършването на дейността.

Мярка 1.2.1. Създаване на консултативен орган за развитие на здравен туризъм

Консултативният орган следва да подкрепи и реализира действията, които ще доведат до създаването на специализираната администрация за здравен туризъм. Той трябва да изгради необходимия капацитет за взаимодействие и контрол, който да бъде възприет и прилаган систематично и на ниво нормативна база.

Дейност 1.2.1.1. Провеждане на серия от консултации, инициирани от Министерството на туризма

Дейност 1.2.1.2. Създаване на концепция за органа и определяне на функциите му

Дейност 1.2.1.3. Формиране на експертен състав

Дейност 1.2.1.4. Приемане на 5-годишен план за действие

Мярка 1.2.2. Създаване на система от специализирани структури за развитие на здравния туризъм на ниво туристически райони

Делегирането на правомощия към туристическите райони в сферата на здравния туризъм ще стимулира по-преки интереси към специфичните приоритети за развитие на местно ниво и ще ускори практическата реализация на програмите за развитие. Целта на специализираните структури в рамките на ОУТР следва да бъде постигането на реален механизъм за взимане на обосновани решения и определяне на изпълними мерки, които да водят до постигане на ключови и количествено определени показатели за степента на развитието на здравния туризъм в съответния ОУТР.

Дейност 1.2.2.1. Привличане на специалисти от здравния сектор като членове на управителните органи на ОУТР

Дейност 1.2.2.2. Определяне на регионални приоритети и система за синхронизиране с националните планове и програми

Подцел 1.3. Подобряване на взаимоотношенията и взаимодействието на международно ниво

Развитието на здравния туризъм е критично зависимо от добрата интеграция на България в световната система на туристически продукти и услуги, свързани с човешкото здраве и благосъстояние. Целенасочената работа на международно ниво има многопосочни ползи: привличане на ключови партньори, сертификация и повишаване на качеството, подобряване на познаваемостта и репутацията на дестинацията и други.

Мярка 1.3.1. Използване на членството в общонасочените туристически организации за популяризиране и утвърждаване на дестинацията

От съществено значение е още в началото на реализация на настоящия План България да заяви и демонстрира категорично и последователно своето намерение да развива приоритетно здравния туризъм. Предвид неговата специфика, това не трябва да се реализира в общата рамка за маркетингане на туристическата дестинация България, а да се прилага диференциран и задълбочен подход.

Дейност 1.3.1.1. Идентифициране на ключови лидери на мнения във всяко направление на здравния туризъм и сътрудничество

Дейност 1.3.1.2. Създаване на тематични представяния във всяко направление на здравния туризъм

Дейност 1.3.1.3. Организиране на специализирани събития, посветени на здравния туризъм с международно участие

Мярка 1.3.2. Нови членства в международни организации на национално ниво

В глобален мащаб, секторът на здравния туризъм върви към развитие, подчинено на тясната специализация. За да имат успех, заинтересованите страни в България трябва да познават системата от организации и да работят съвместно с институциите за успешното приемане и ефективно членство в съществуващите организации, а също и да се поема инициатива за създаване на нови, в които страната може да има водещата роля на учредител и ключов член.

Дейност 1.3.2.1. Членство в Medical Tourism Association

Дейност 1.3.2.2. Инициатива за учредяване на Асоциация за здравен туризъм в Черноморския регион

Мярка 1.3.3. Стимулиране на партньорства на ниво браншови организации, областно и общинско ниво и на ниво туристически район

Активизирането на дейността на ОУТР в областта на здравния туризъм следва да разшири и задълбочи сътрудничеството със заинтересованите страни на местно ниво – не само конкретните “граници” на туристическия район, но и със съседни райони, а в определени случаи – и с регионални организации от съседни страни.

Дейност 1.3.3.1. Провеждане на серия от специални събития (организирани от Министерството на туризма) за създаване на информираност сред заинтересованите страни

Дейност 1.3.3.2. Регулярни срещи между ОУТР за изграждане на координационни механизми

Дейност 1.3.3.3. Специализирани регионални планове за изграждане на партньорства на ниво ОУТР

Стратегическа цел 2. Развитие на конкурентноспособен здравния туризъм на ниво ЕС

Здравният туризъм в България трябва да бъде базиран върху съществуващите разнообразни природни ресурси и дадености, устойчивата и развиваща се инфраструктура и суперструктура и развитието на човешкия капитал в сферите на здравеопазването, туризма и другите дейности, свързани със здравната туристическа дейност. В рамките на общия европейски туристически пазар, България следва да заеме място сред популярните и разпознаваеми дестинации за здравен туризъм с оптимален баланс между отличното качество на услугите и атрактивните им цени. Като член на ЕС, страната може да се възползва успешно от стимулиращата законодателна рамка, от финансиране за развитието на здравния туризъм и участието в общи системи за развитие на регионални кълстери за здравен туризъм.

Подцел 2.1. Подобряване на капацитета на бизнеса за предлагане на услуги в сектора здравния туризъм

Заинтересованите страни трябва да бъдат насърчени, напътствани и подкрепени в усилията за подобряване на качеството и увеличаване на набора от възможности за предлагане на общи, специализирани и комбинирани (с други туристически формати) форми на здравен туризъм. Това е задължителна предпоставка за постигане на конкурентоспособност в системата на общия туристически пазар на ЕС, където има значителен брой конкуренти с равностойни или превъзхождащи дадености и капацитет за здравен туризъм.

Мярка 2.1.1. Изграждане на капацитет за покриване на международните сертификации в сферата на здравния туризъм

Привличането на ключови партньори за дългосрочно сътрудничество може да се постигне само чрез покриването и устойчивото поддържане на общоприетите международни стандарти в сферата на туризма, здравеопазването и защитата на потребителите. От направения анализ става ясно, че част от тези стандарти са в процес на формиране, но вече приетите и прилагани са непознати в България или липсва мотивация за тяхното прилагане.

Дейност 2.1.1.1. Програма за подпомагане на сертифицирането по международни стандарти на обекти от суперструктурата

Мярка 2.1.2. Изграждане на ефективни и дългосрочни партньорства с организации и фирми в основните генериращи пазари

Партньорствата следва да бъдат разширени и задълбочени, като приоритетно следва да се работи на ниво туристически бизнес, защото там има най-ясно определени ползи от сътрудничеството. В същото време, институциите следва да не изостават от процесите и да търсят партньорство със сродни организации, които да разкриват нови възможности за развитие на сферата на здравния туризъм.

Дейност 2.1.2.1. Представяния на възможностите за здравен туризъм в България пред здравноосигурителни каси и частни застрахователи в партньорство с НЗОК

Подцел 2.2. Оптимално използване на източниците на финансиране от ЕС

Анализът показва, че голяма част от инфраструктурата и суперструктурата в сферата на здравния туризъм има нужда от различни форми на подобряване. Дефицити има в средствата, предназначени за модернизация и поддръжка на балнеосъоръжения, изграждането на нова инфраструктура в локации с открити, но неизползвани ресурси и в транспортния достъп до локациите за здравен туризъм.

Мярка 2.2.1. Реализация на проекти по ОП “Иновации и конкурентоспособност”, “Региони в растеж”, “Развитие на човешките ресурси” и “Наука и образование за интелигентен растеж”

Дейност 2.2.1.2. Провеждане на серия от специални събития (организирани от Министерството на туризма) за представяне на възможностите за финансиране

Мярка 2.2.2. Реализация на проекти по Програмата за развитие на селските райони и програмите за трансгранично и транснационално сътрудничество

Дейност 2.2.2.1. Провеждане на серия от специални събития (организирани от Министерството на туризма) за представяне на възможностите за финансиране

Мярка 2.2.3. Реализация на проекти по програмите, финансирани от ЕС

Дейност 2.2.3.1. Провеждане на серия от специални събития (организирани от Министерството на туризма) за представяне на възможностите за финансиране

Подцел 2.3. Използване на планови и извънредни мероприятия за популяризиране на България като дестинация за здравен туризъм

Заинтересованите страни следва да работят в тясна координация с правителството и представителите на България в ЕС, за да бъдат оптимално използвани възможностите за представяне, популяризиране и лобиране в подкрепа на развитието на здравния туризъм.

Дейност 2.3.1.1. В контекста на Здравната програма на ЕС

Дейност 2.3.1.2 В контекста на политиките за обществено здравеопазване на ЕС

Дейност 2.3.1.3. В контекста на политиките за регионално развитие на ЕС

Стратегическа цел 3. Позициониране на България като дестинация за здравен туризъм

България следва да се позиционира като дестинация за лечение, подобряване и укрепване на физическото здраве и духовно благополучие, която предлага модерно и високо ниво на туристическо обслужване и изгражда допълнителни стимули за завладяващо туристическо преживяване.

Подцел 3.1. Създаване на маркетингово звено към консултативния орган за здравен туризъм

Успешното маркетингане на България като дестинация за здравен туризъм зависи от прилагането на целенасочено, планирано и координирано изпълнявано изграждане на имиджа на страната като популярна и предпочитана за здравен туризъм. В тази дейност има две основни направления, всяко от които съдържа и две поднаправления. На първо място, усилията за маркетингане трябва да адресират ефективно и равнопоставено потенциала от външни и вътрешни туристи, тъй като negliжирането на някоя от двете групи ще доведе до загуба на ползи. На второ място, маркетингането на здравния туризъм следва да се реализира и на международно, и на национално (включително – регионално) ниво, защото по този начин се обхващат максимално ефективно всички целеви групи.

Мярка 3.1.1. Разработка и усъвършенстване на стратегически маркетингови документи в сектора на здравния туризъм

Маркетинговото звено в консултативния орган трябва да създаде работещ и подлежащ на адаптация инструментариум, чрез който курортите, локациите и обектите да могат да се възползват от унифициран и интегриран комуникационен подход. Същевременно, той трябва да е достатъчно гъвкав и отворен към комуникиране на местни и характерни продуктови предимства.

Дейност 3.1.1.1. Създаване на национална концепция за прилагане на холистичен подход в специализираните туристически форми

Дейност 3.1.1.2. Създаване на регионални планове за комбиниране на здравния туризъм с други туристически форми

Мярка 3.1.2. Създаване на капацитет за развитие на специализирани държавни, общински и частни структури за предлагане на здравни туристически продукти и услуги

Развитието на система от специализирани организации, които предлагат продукти и услуги в сферата на здравния туризъм е от ключово значение, тъй като включва набор от специализирани и припокриващи се компоненти, които в комплекс трябва да послужат за ефективното извършване на “продажбата” към туристите.

Дейност 3.1.2.1. Програма на Министерството на туризма за обучение и прилагане на мерките

Подцел 3.2. Разработване и провеждане на координирани комуникационни кампании за промотиране на България като дестинация за здравен туризъм

Оптимален вариант за осигуряване на адекватно финансиране за реализация на комуникационните кампании е изработването и приемането на механизъм (например, в рамките на консултативния орган за здравен туризъм), в който от държавния бюджет, програми и фондове на ЕС и частно финансиране се формира общ бюджет за промотиране на здравния туризъм. Изработването на стратегията и планирането на реализацията може да се осъществява на годишна база, като институциите и другите заинтересовани страни имат равноправен глас в определянето на стратегията и на мерките.

Мярка 3.2.1. Осъществяване на кампании за вътрешния пазар

Целта на кампаниите е преодоляване на регионалните диспропорции чрез популяризиране на по-слабо известни локации за спа, уелнес и балнеотуризм.

Дейност 3.2.1.1. Информационна кампания, насочена към широката публика на вътрешния пазар

Дейност 3.2.1.2. Регионални програми за привличане на вътрешни туристи към локации за здравен туризъм, планирани и реализирани чрез ОУТР

Мярка 3.2.2. Осъществяване на кампании за външните пазари

Целта на тези кампании е получаване на информация за дестинацията чрез социалните медии, стремеж към постигане на престижни световни награди за медицински туризъм

Дейност 3.2.2.1. Кампания за популяризация на възможностите за здравен туризъм в България на основните целеви пазари

Подцел 3.3. Провеждане на проучвания за оценка на резултатите от маркетинга на дестинацията

Мярка 3.3.1. Провеждане на проучвания на целевите пазари

Мярка 3.3.2. Извличане на данни (Data mining) за пациентите

Стратегическа цел 4. Балансирано и интегрирано развитие на типовете здравен туризъм

В периода 2020-2025 г. здравният туризъм трябва да се развие, като следва актуалните тенденции в сектора, използва създаващите се нови възможности за привличане на туристи към съществуващия капацитет и създава благоприятна икономическа среда за сътрудничество между всички заинтересовани страни. Те следва да партнират за изграждането на система, в която различните типове здравен туризъм (медицински, балнеотуризмът, спа и уелнес туризъм и таласотерапевтичен туризъм) могат да бъдат предлагани според препоръките на специалисти и/или предпочитанията на туристите като атрактивни и предпочитани поотделно или в комбинации, както и с други видове специализиран туризъм.

Подцел 4.1. Създаване на условия за балансирано и интегрирано развитие в национален мащаб

Разновидностите на здравния туризъм имат различна “тежест” в пазарното предлагане и реализация и различен потенциал за развитие. Така например, медицинският (всички разновидности, включително дентален и с цел естетическа хирургия) и балнеотуризмът имат значителен потенциал да генерират туристопоток от по-платежоспособни туристи (пациенти) и да създават по-висока добавена стойност. Спа и уелнес туризмът са по-скоро близки до традиционните туристически форми и могат да таргетират по-широк кръг от потенциални туристи, включително с по-кратки престои и по-малки финансови възможности. Таласотерапевтичният туризъм е много специализиран и географски ограничен, но в

България може да разчита на използването на изключително добре развита суперструктура по Черноморието. От съществено значение е в рамките на Плана за развитие 2020-2025 г. да бъдат положени усилия за относително “равен старт” и да се търсят принципи и механизми за създаване на интегрирана система, в която формите могат да бъдат комбинирани помежду си.

Мярка 4.1.1. Координация на мерките между отговорните администрации

Дейност 4.1.1.1. Регулярни срещи и доклади на специализираната администрация за развитие на здравния туризъм

Мярка 4.1.2. Координация на мерките със съсловните и браншовите организации

Дейност 4.1.2.1. Участие на представители в специализираната администрация за здравен туризъм

Мярка 4.1.3. Координация на мерките с икономическите субекти в сектора

Дейност 4.1.3.1. Създаване на дискуссионен форум (онлайн) за проблемите в сектора (в рамките на специализирания сайт за здравен туризъм)

Подцел 4.2. Създаване на условия за балансирано и интегрирано развитие в регионален мащаб

Специализацията на туристическите райони в сферата на здравния туризъм има решаващо значение за цялостната реализация на туристическото райониране. България има относително равномерно разпределени ресурси за здравен туризъм по цялата територия на страната и те могат да бъдат развивани ефективно както в националната туристическа система, така и в полза на общините, които попадат в дадения туристически район.

Мярка 4.2.1. Разработване на областни и общински стратегически документи за развитие на здравния туризъм

Дейност 4.2.1.1. Систематизиране на общинските планове за развитието на здравния туризъм от ОУТР